

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/10/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6617210769
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6617210769.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Martina Štubniaka a Mgr. Janky Benkovičovej, v spore žalobcu PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, proti žalovanému N. Z., narodenému XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom XXX XX B. Y. XXX, o zaplatenie 1.070,70 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 7Csp/240/2017-55 zo 14. septembra 2018, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu m e n í tak, že žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1.070,70 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 02. 08. 2017 až do zaplatenia, a to v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.
- III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania na súde prvej inštancie a náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Lučenec (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom žalobu žalobcu zamietol (prvý výrok) a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal (druhý výrok).
2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1.070,70 Eur s úrokom z omeškania 5,05 % ročne od 07. 01. 2015 do zaplatenia na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500071783 poskytnutom žalovanému vo výške 1.450,- Eur, ktorý sa tento zaviazal splatiť v 36 mesačných splátkach po 89,65 Eur, tieto ale neplatil.
3. Prvoinštančný súd na základe vykonaného dokazovania a právneho posúdenia veci podľa § 40 ods. 1 a 2, § 52, § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b) a d) a § 9 ods. 1 a 2 písm. a) až v) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSÚ“) mal za to, že žaloba je nedôvodná. Právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným posúdil ako spotrebiteľský, keďže žalobca si svoj nárok uplatňoval z formulárovej žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru - zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500071703 (ďalej len „zmluva o úvere“), pričom vystupoval ako podnikateľský subjekt poskytujúci úvery a žalovaný ako fyzická osoba nekonal v rámci predmetu svojho podnikania. Konštatoval, že zmluva o úvere bola vyplnená len po bod 5, o čom svedčí (aj) skutočnosť,

že text číselných údajov v bode 5 je urobený vytlačeným písmom (pravdepodobne z počítača) oproti číselným údajom v uvedenom v bode 6, ktoré sú uvedené písaným písmom. Taktiež podpis žalovaného je datovaný dňom 22. 07. 2014 v Lučenci, zatiaľ čo podpis žalobcu je datovaný dňom 25. 07. 2014 v Bratislave. Súd prvej inštancie v nadväznosti na to uzavrel, že ide o spotrebiteľský úver podľa § 1 ods. 2 ZoSÚ, na ktorý sa vzťahujú ustanovenia § 9 ods. 1 a 2 ZoSÚ a v ďalšom uviedol, že predpokladom využitia práva na zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky podľa § 565 OZ je naplnenie podmienok podľa § 53 ods. 9 OZ, t. j. dlžník musí byť v omeškaní viac ako 3 mesiace a musí byť upozornený v lehote minimálne 15 dní na uplatnenie tohto práva. Dokazovaním nemal potom okresný súd preukázané, že zo strany žalobcu došlo k platnému zosplateniu úveru, pretože žalobca predložil „Oznámenie o zosplatení“ zo dňa 14. 12. 2014 majúce len povahu výzvy podľa § 53 ods. 9 OZ, ktorá má predchádzať zosplateniu, písomný doklad o samotnom zosplatení už ale žalobca nedoložil. Keďže v dôsledku uvedeného k zosplateniu úveru nedošlo a teda skutkové tvrdenia žalobcu sa nepreukázali, okresný súd žalobu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 257 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) konštatujúc, že žalovaný bol síce v spore úspešný ale bol neaktívny a nevznikli mu žiadne trovy a to bol dôvod hodný osobitného zreteľa pre nepriznanie mu náhrady trov konania.

4. V zákonnej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalobca domáhajúc sa jeho zmeny tak, že žalobe bude vyhovieť a bude mu priznaná plná náhrada trov konania.

5. Odvolanie zdôvodnil tým, že súd prvej inštancie nesprávne a predčasne vyhodnotil predložené dôkazy, obsah žaloby a vec nesprávne právne posúdil. Uviedol, že pri uplatnení tzv. sankcie straty výhody splátok žiadna právna norma nevyžaduje osobitnú výzvu na úhradu celej sumy. Podľa žalobcu súdna prax považuje aj samotnú žalobu za výzvu na plnenie a preto uplatnenie tzv. straty výhody splátok je právom veriteľa, ktoré môže byť uplatnené aj priamo žalobou. Taktiež poprel dôvodnosť záverov súdu prvej inštancie, že v prípade písomnej zmluvy je potrebné, aby žiadosť veriteľa bola pod sankciou neplatenia písomná podľa § 40 ods. 1 a 2 OZ. Okresný súd teda na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým a právnym záverom a vo veci preto aj nesprávne rozhodol.

6. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

7. Na základe odvolania žalobcu krajský súd, ako súd odvolací v zmysle § 34 CSP, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379 a § 380 CSP, pričom podľa ust. § 385 ods. 1 CSP nariadil na prejednanie odvolania pojednávanie, na ktorom zopakoval dokazovanie a na základe toho rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP zmenil, pretože neboli podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP), ani na jeho zrušenie (§ 389 CSP). V nadväznosti na to rozhodol v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP aj o náhrade trov konania na súde prvej inštancie a v odvolacom konaní.

8. Na pojednávanie odvolacieho súdu nariadené na deň 25. 06. 2020 sa žalobca nedostavil, svoju neúčast' ospravedlnil hospodárnosťou konania žiadajúc konať v jeho neprítomnosti. Žalovaný prevzal predvolanie dňa 20. 05. 2020, na pojednávanie sa takisto nedostavil, svoju neúčast' ale neospravedlnil ani nežiadal o odročenie pojednávania. Odvolací súd preto konal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu a žalovaného.

9. Odvolací súd prečítal žiadosť/zmluvu o revolvingovom úvere, zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere, výpis z účtu žalobcu, doručenkú, oznámenie o zosplatení, tabuľkový prehľad na č. I. 33 spisu a kartu klienta (žalovaného) na č. I. 34 spisu.

10. Zo zmluvy o úvere mal odvolací súd preukázané, že žalobca so žalovaným uzavreli dňa 25. 07. 2014 zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500071703, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 1.450,- Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť v 36-tich mesačných splátkach po 89,65 Eur. V zmluve je uvedená ročná percentuálna miera nákladov 20,91 % a priemerná hodnota RPMN 49,67 %. V zmysle bodu 2.1 zmluvných dojednaní žalovaný ako dlžník súhlasil s tým, že termín splatnosti splátky bude v prípade schválenia úveru stanovený na konkrétny deň medzi v poradí prvým až pätnástym dňom (vrátane) kalendárneho mesiaca. Splátka prvej splátky mala byť stanovená v danom rozmedzí od poskytnutia úveru, avšak v lehote nie kratšej ako 32 za sebou idúcich kalendárnych dní (vrátane) a súčasne nie dlhšia ako 45 za sebou idúcich kalendárnych dní.

11. Výpisom z účtu mal odvolací súd preukázanú skutočnosť (žalovaným nespochybnenú), že žalobca dňa 25. 07. 2014 poskytol žalovanému čiastku 1.450,- Eur. Karta klienta potom preukazuje, že dátumom splatnosti prvej splátky bol v súlade s bodom 2.1 zmluvných dojednaní deň 01. 09. 2014 a posledná splátka bola splatnou dňa 01. 08. 2017. Toto žalovaný počas sporu takisto nijak nespochybnil, nepoprel. Rovnako mal odvolací súd za nesporné, že žalovaný zaplatil žalobcovi celkovo len sumu 397,30 Eur.

12. V konaní súd prvej inštancie potom správne vyhodnotil, že stranami uzavretá zmluva o úvere je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle ust. § 2 písm. d) ZoSÚ, nakoľko ju žalobca uzatváral v pozícii dodávateľa, veriteľa (§ 2 písm. b) cit. zákona) a žalovaný v pozícii spotrebiteľa (§ 2 písm. a) cit. zákona).

13. Zo žaloby vyplýva, že žalobca si voči žalovanému uplatnil iba zaplatenie dlžnej úverovej istiny vo výške 1.070,70 Eur, ktorá predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom vo výške 1.450,- Eur a žalovaným splatenou čiastkou 379,30 Eur. Vzhľadom na to bolo nadbytočné skúmať, či zmluva o úvere obsahuje náležitosti, ktorých prípadná absencia spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2, § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ). Vo vzťahu k bodom 5 a 6 zmluvy o úvere odvolací súd ešte konštatuje, že k uzavretiu zmluvy v zmysle ust. § 44 ods. 1 OZ došlo, kontraktačný proces prebehol v súlade s úpravou ust. § 43 a nasl. OZ. V bode 5 zmluvy o úvere je obsiahnutý návrh na uzavretie zmluvy v zmysle § 43a ods. 1 OZ, ktorý bol za rovnakých podmienok bodom 6 zmluvy o úvere akceptovaný zo strany žalobcu v zmysle § 43c ods. 1 OZ.

14. Odvolací súd sa následne stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca nepreukázal zosplateniu úveru tak ako to má na mysli ust. § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ. Podľa § 53 ods. 9 OZ platí, že ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Ust. § 565 OZ pritom určuje, že ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

15. V citovanom ustanovení § 53 ods. 9 OZ sa spresňujú (a aj sprísňujú) podmienky zosplatenia záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv (akou je v zmysle ust. § 52 ods. 1 OZ aj stranami uzavretá zmluva o úvere) a podľa tejto úpravy dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z ust. § 565 OZ, t. j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky zo strany spotrebiteľa. Toto právo možno uplatniť iba za podmienky, že spotrebiteľ bol naň upozornený aspoň v lehote 15 dní. Žalobca síce v konaní preukázal „Oznámením o zosplatení“ zo dňa 14. 12. 2014, že žalovaného upozornil na možnosť zosplatenia úveru z dôvodu omeškania s úhradou splátok č. 2, č. 3 a č. 4, tento list ale napriek jeho označeniu (a aj obsahu) nemožno považovať súčasne za právny úkon smerujúci k vyvolaniu účinkov vyplývajúcich z ust. § 565 OZ. Žalobca totiž tento právny úkon realizoval dňa 14. 12. 2014, t. j. v čase, kedy žalovaný síce bol v omeškaní s úhradou splátok č. 2, č. 3 a č. 4, avšak ešte ani od splatnosti druhej splátky splatnej dňa 01. 10. 2014 neprešla v čase „oznámenia“ doba troch mesiacov a práve na jej uplynutie bol viazaný vznik práva žalobcu ako dodávateľa uplatniť právo podľa ust. § 565 OZ. Inak povedané, žalobca sa predmetným listom snažil zosplatiť úver v dobe, kedy takéto právo nemal.

16. Napriek tomu, že teda žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadne skutkového tvrdenia o zosplatení úveru, odvolací súd konštatuje, že žaloba je takmer v plnom rozsahu dôvodná. Ako už bolo uvedené, z karty klienta zo dňa 21. 11. 2017 (č. l. 34 spisu) vyplýva nespochybnená skutočnosť, že prvá splátka úveru bola splatná dňa 01. 09. 2014 a posledná 36. splátka bola splatná dňa 01. 08. 2017 a preto aj keď nedošlo k platnému zosplateniu úveru, tento bol ku dňu 01. 08. 2017 splatný v celosti. V uvedený deň boli už splatnými všetky úverové splátky. Z tohto dôvodu žalobca mal a má právo domáhať sa voči žalovanému zaplatenia žalovanej sumy 1.070,70 Eur, ktorá predstavuje nesplatenú časť istiny úveru a ktorá bola už splatnou aj v čase rozhodovania súdu prvej inštancie. Okresný súd preto nemal žalobu v tejto časti zamietnuť dôvodiac nezosplatením úveru. Pretože si tak žalovaný nesplnil svoju povinnosť vrátiť zvyšok poskytnutého úveru v rozsahu sumy 1.070,70 Eur, bola žaloba v tejto časti dôvodná. Odvolací súd preto zmenil rozsudok okresného súdu a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť uvedenú sumu.

17. Žalobca sa okrem toho domáhal aj zaplataenia úroku z omeškania 5,05 % ročne zo sumy 1.070,70 Eur od 07. 01. 2015 do zaplataenia. Pri rozhodovaní o tomto nároku sa odvolací súd riadil právnou úpravou úrokov z omeškania obsiahnutou v § 517 ods. 2 OZ a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. (ďalej len „nariadenie“) v znení účinnom od 01.02.2013, podľa ktorého výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

18. Žalobca bližšie nezdôvodnil uplatnenie úroku z omeškania žiadaného práve odo dňa 07. 01. 2015. Napriek tomu, že z karty klienta vyplývajú termíny splatnosti jednotlivých splátok úveru a odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti každej z nich by následne mal žalobca právo na úroky z omeškania, nebolo možné identifikovať aká časť tej-ktorej splátky tvorí istinu a aká tvorí úroky. Preto odvolací súd nemohol priznať žalobcovi úroky z omeškania z jednotlivých splátok splatných po dni 27. 01. 2015, ale vychádzal z toho, že ak posledná splátka úveru bola splatná dňa 01. 08. 2017, nasledujúcim dňom 02. 08. 2017 bol žalovaný nepochybne v omeškaní s vrátením celej dlžnej žalovanej istiny v sume 1.070,70 Eur. Základná úroková sadzba ECB platná ku dňu 02. 08. 2017 bola na úrovni 0,00 % ročne, po jej zvýšení o 5 percentuálnych bodov tak úrok z omeškania predstavuje hodnotu 5 % ročne. Preto odvolací súd zmenou rozhodnutia okresného súdu priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.070,70 Eur od 02. 08. 2017 do zaplataenia a v prevyšujúcej časti úrokov z omeškania žalobu zamietol.

19. Keďže odvolací súd zmenil rozsudok okresného súdu, musel podľa ust. § 396 ods. 1 a 2 CSP rozhodnúť o trovách celého konania (prvoinštančného aj odvolacieho konania). Odvolací súd vychádzal z ust. § 255 ods. 1 a 2 CSP so zohľadnením úpravy článku 4 odsek 1 a 2 Základných princípov CSP, ktoré hovoria o tom akým spôsobom posudzovať vec, pokiaľ absentuje určité zákonné ustanovenie, podľa ktorého by súd mal danú vec prejednať a rozhodnúť. V danom prípade bol žalobca neúspešný len v pomerne nepatrnej časti (ako to vyplývalo z predchádzajúcej úpravy Občianskeho súdneho poriadku) sporu ohľadne žalovaných úrokov z omeškania z dôvodne žalovanej sumy a preto bolo spravodlivým v zmysle článku 4 bod 2 Základných princípov CSP priznať mu voči žalovanému náhradu trov konania na súde prvej inštancie a tiež náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).